

7/16416

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

Sayı : B.02.0.009-031/ 1643
Konu : Soru Önergesi

22/ 11 /2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : : a) 01.11.2010 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-235-26/4588 sayılı yazı.
b) 12.11.2010 tarih ve B.02.I.DİB.0.12.01/610-1915 sayılı yazı.

Mersin Milletvekili Sayın Ali Rıza Öztürk tarafından cevaplandırılması istenen 7/16416 esas sayılı yazılı soru önergesi ile ilgili olarak Bakanlığım bağlı kuruluşu Diyanet İşleri Başkanlığından alınan ilgi (b) cevabi yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Devlet Bakanı

E K L E R : :

1- İlgi (b) yazı ve eki (3 sayfa)

DAĞITIM

Gereği

TBMM Başkanlığına

:

:

Bilgi

Başbakanlığa

:

T.C.
BAŞBAKANLIK
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Din Hizmetleri Daire Başkanlığı

12.11.2010

1313

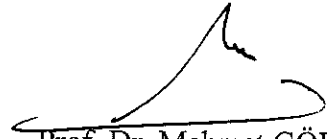
Sayı : B.02.1.DİB.0.12.01-610
Konu : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA

İlgi : 01/11/2010 tarih ve B.02.0.009-093.01/1643 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde Başkanlığımıza intikal eden "Din Hizmetleri Gelişim Projesi" hakkında Mersin Milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK'e ait 7/16416 esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin verilecek cevaba esas olmak üzere hazırlanan bilgi notu ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkanı

Ek:
Bilgi notu (3 sh.)

T.B.M.M.

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ NOTU

Önergeyi veren Milletvekili : Ali Rıza ÖZTÜRK

Mersin Milletvekili

Önergenin konusu : Din Hizmetleri Gelişim Projesi

Önerge esas no : 7/16416

SORULAR

Başkanlığımız hazırlamış olduğu “Din Hizmetleri Gelişim Projesini” Amasya, Ankara, Elazığ, Karabük ve Tekirdağ illerinde pilot olarak uygulamaya başlamıştır.

Buna ilişkin olarak;

1. Diyanet İşleri Başkanlığının başlatmış olduğu “Cami Dışı Din Hizmetleri Projesinin” yapılmasının nedeni ve amacı nedir? Bu proje ile toplumun hangi ihtiyaçları giderilecektir? Bu proje ile ne yapılmak isteniyor? Bu projenin kapsamı nedir?
2. Diyanet İşleri Başkanı “Cami Dışı Din Hizmetleri” projesi ile dini bütün sosyal hayatı kapsadığını vermeye çalıştıklarını belirttiğine göre toplumun sosyal hayatı din kurallarına göre mi düzenlenecektir? Din bütün sosyal hayatı nasıl kapsar?
3. Diyanet İşleri Başkanı “Din görevlilerimiz sadece camide namaz kıldırarak bir memur değildir. Toplumun bütün sosyal hayatını müdahale eden kanaat önderi olmalıdır.” şeklindeki sözleri ile neyi kastetmiştir?
4. İmamların, toplumun bütün sosyal hayata müdahale etmesi ne anlama gelmektedir? İmamlar, tüm sosyal hayata nasıl müdahale edeceklerdir? Mahalleye, birahane, kahvehane, açılacak olsa imama mı sorulacak? İmamlar, insanların yaşam biçimine, mahalledeki kadınların nasıl giyineceğine nereye gideceğine, kimlerle konuşacağına da karışacaklar mı? Nikahları da imamlar mı kıyacaktır? Mahalledeki uyuşmazlıkları kadı gibi imamlar mı çözecektir?
5. Din adamının tarihsel tanımından uzaklaşarak yeni bir model mi oluşturulmak isteniyor? Mollalık düzeni mi getirilmek isteniyor? İmamlar, şeyhülislam mı yapılacak? Her mahallede bir şeyhülislam mı olacaktır?
6. Kanaat önderliği, siyasi-dini-mezhep farklılıklarından birisine aidiyeti zorunlu kıldığına göre “siyasetçi-din adamı” mı yaratılmak isteniyor? Bu durumda kanaat önderliği tanımı, din adamını da bağlayan “laiklikle” nasıl bağdaştırılacaktır?

mezhep ve inançtan olanları nasıl temsil edecek? Toplumda din adamı ile aynı din, mezhepten olmayan diğer kişiler, kendi din, mezhep ve inancını temsil etmeyen bu din adamını, kendilerinin kanaat önderi olarak nasıl kabul edecekler? Örneğin imamlar, alevi yurttaşlarımızın kanaat önderi nasıl olacaklar? Alevi yurttaşlar, kendi mezhep ve inançlarından olmayan imamları kanaat önderi olarak nasıl kabul edecekler?

8. Diyanet İşleri Başkanı Sayın Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU'nun söylemiş olduğu "...Cami dışı din hizmetleri adıyla bir proje başlattık. Bu proje ile din hizmetlerinin sadece namaz kılmak ya da oruç tutmak olmadığını, dinin bütün sosyal hayatı kapsadığını vermeye çalışıyoruz. Din görevlimiz sadece camide namaz kıldırان bir memur değildir. Toplumun bütün sosyal hayatını müdahale eden kanaat önderi olmalıdır." Sözleri ile sizin, Marmara Üniversitesi Öğretim yılı açılış konuşmasında söylemiş olduğunuz "Farklı inanç gruplarının gerekirse kendi yargılamasını yapmasının mirasçılığıdır" sözlerinizle bir ilgisi var mıdır?

CEVAPLAR

1-2) Din Hizmetleri Gelişim Projesinin amacı cami imamlığının yanında bütün hizmet bölgesini (*köy, mahalle*) görev alanı sayan Din Görevliliği anlayış ve bilincini geliştirmek ve hizmet bölgesi esas alınmak suretiyle bölgenin özelliklerine ve değişen şartlarına uygun sosyal-ahlak eksenli bir din hizmeti sunmaktır. Bu projeye görevlilerimizin sadece cami içinde değil cami dışında da vatandaşlarımızla sohbet etmeleri, onların mutlu ve hüzünlü günlerinde yanlarında olmaları, o mahallenin/bölgenin görevlisi olarak onlarla tanışmaları, kaynaşmaları ve toplumsal sorunların çözülmesinde her ilgili ve yetkili gibi din görevlilerinin de yeteri kadar katkı sağlamaları hedeflenmektedir. Nitekim, "toplumsal sorunların çözümünde herkesin payı olsun da din görevlilerin olmasın" şeklindeki bir düşüncenin kabul edilebilir olmayacağı aşikardır.

Önyargıdan uzak şekilde, objektif bir bakışla değerlendirildiğinde "çevre, kadın hakları, kız çocuklarının eğitimi, töre cinayetleri, engelliler, çalışkanlık, üretkenlik, temizlik, fakirlere sahip çıkılması, kimsesizlerle ilgilenilmesi gibi sosyal duyarlılığımızın gereği olarak gördüğümüz konularda toplumun bilinçlenmesi hususunda din görevlilerinin de diğer yetkili ve sorumlular gibi elini taşın altına koymasını" hedefleyen ve toplumu bu konuda dini açıdan aydınlatmayı amaç edinen Din Hizmetleri Gelişim Projesinin, bütün sosyal hayatı din kurallarına göre düzenleme olarak değerlendirilmesi imkanı yoktur.

3-6) Öncelikle ifade edilmelidir ki, Diyanet İşleri Başkanı'nın ilgili konuşmasının orijinal metni ve tamamı dikkate alınmadan medyada ilaveli ve yorumlu biçimde çıkan haber

başlığına göre bir takım değerlendirmelerde bulunulması doğru değildir. Nitekim, yapılan yorum ve değerlendirmelerin sağlıklı bir zeminde yürüyebilmesini temin için Başkanlık bu konuşmanın deşifre metnini web sayfasına koymuştur. Diyanet İşleri Başkanı söz konusu konuşmasında dile getirdiği “kanaat önderi” ifadesini, Diyanet İşleri Başkanlığının ve din görevlilerinin sivil yönünü anlatırken kullanmış ve bununla “sosyal hayata müdahale eden” değil, “birlikte yaşamının güçlenmesine, sosyal problemlerin çözülmesine katkı sağlayan ve rehberlik eden bir din görevlisi profilini” kasetmiştir. Din görevlilerimizin ülkemizde mezralar dahil her yerleşim biriminde 24 saat halkla iç içe görev yapan tek kamu görevlisi olma özelliğini taşıdıkları dikkate alındığında, söz gelimi köylerde görev yapan personelimizin köy halkı ile birlik olup cami avlusu, mezarlık ve köyün ortak kullanım alanlarının ağaçlandırılması, yaşlı kimsesiz ve yardıma muhtaç kimseler ile imkansızlık sebebiyle tedavi olamayan veya okuyamayan kimselere destek olunması vb. konularda yapacakları öncülüğün ve rehberliğin ve söz konusu bu projenin ne anlam taşıdığı daha iyi anlaşılacaktır. Görevlilerimizin insanların sosyal hayatına, yaşam biçimlerine, kişisel tercihlerine, giyim- kuşamlarına, mahallede herhangi bir işletmenin açılıp-açılmaması gibi konulara herhangi bir şekilde müdahale etmesi söz konusu olmadığı gibi, Diyanet İşleri Başkanlığının bugüne kadar her türlü siyasi mülahazanın dışında kalarak, bireylerin özgürlüklerine ve hayat tarzlarına saygıyı aşılayarak sürdürdüğü hizmet anlayışı ve uygulaması göz önüne alınınca, bu tür kaygı ve kuşku anılamak da zorlaşmaktadır.

7) Diyanet İşleri Başkanlığı, Kanunun kendisine verdiği görevlerini, Cumhuriyet’in temel ilkelerine ve laikliğe bağlı, kamu kurumu olmanın gereklerine uygun bir tarzda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak, mezhepler ve meşrepler üstü bir anlayışla, milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi ilke edinerek yerine getirmektedir. Bu bağlamda Başkanlık, İslam içi inanç ve dini gelenek farklılaşmasını sosyal ve tabii bir olgu olarak görmekle birlikte, toplumu bu ayrışmalara göre değil, İslamın ana kaynaklarına dayalı ortak ve nesnel bilgisini merkeze alarak aydınlatmakta, mezhebi, meşrebi, siyasi görüşü ve düşüncüsü ne olursa olsun, vatandaşlarımız arasında hiçbir şekilde ayırım yapmadan vatandaşlık esasına göre hizmetlerini yürütmektedir.

8) Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU’nun belirtilen bu sözlerinin, Başbakanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN’ın Marmara Üniversitesi Öğretim yılı açılış konuşmasındaki sözleri ile herhangi bir ilgisi yoktur.